

Rastliny, básne a haiku

Inšpirujte sa listami pri písaní haiku

Cieľ: Pozorne skúmajte detaily listov a napíšte haiku

- Ukážte triede príklady rôznych druhov poézie vrátane haiku.
- Vytlískavajte slabiky, aby ste demonštrovali, ako funguje v haiku rytmus: sedemnášť slabík v troch veršoch po päť, sedem a päť.
- Vytlačte a ukážte im viacero rôznych básní, aby mohli žiaci sami určiť, ktoré sú haiku a ktoré nie.
- Vonku každá skupina nazbiera zmes rôzne sfarbených a tvarovaných listov.
- Skúmajte listy prostredníctvom zväčšovacích skiel a podrobne opíšte, čo ste zistili.
- Použite tieto podnety na tvorbu deskriptívneho jazyka a vhodných slov, ktoré vložíte do haiku. Berte do úvahy odtiene, tvary, štruktúru, efekt počasia a aké pomenovania by ste dali farbám listov, ak by šlo o bežné farby na maľovanie.
- Každý prečíta svoje haiku pred triedou.

Matso Basho by Hokusai ©
masterpiece-of-japanese-culture.com

Kritériá úspešnosti:

- ✓ Rozumiem pravidlám haiku a dokážem ich využiť pri písaní vlastnej básne haiku
- ✓ Dokážem uplatniť svoje poznatky o rastlinách pri písaní (napr. poézie)

Zdroje a pomôcky:

- Akékoľvek listy, ktoré žiaci nájdu na pozemku školy alebo v okolí
- Zväčšovacie lupy

Inšpirácie pre poéziu

Otrávený strom od Williama Blakea

Cieľ: Rozvíjať slovnú zásobu vyjadrujúcu emócie a chápať používanie rozšírenej metafory.

- Prečítajte si báseň *Otrávený strom* od Williama Blakea.
- Určte, ktoré prvky básne efektívne sprostredkujú emócie (nepriateľ, hnev, figle).
- Táto krátka a zdanlivo jednoduchá báseň prostredníctvom metafory vyjadruje dôsledky potláčaného hnevu. Preskúmajte, ako sa rozšírená metafora uplatňuje pri raste stromu a jedovatých plodov.
- Vytvorte báseň vyjadrujúcu emóciu, ktorá sa inšpiruje jedovatou alebo príhľivou rastlinou. Aké nebezpečné rastliny žiakom napadnú? Dávajte im podnety takýmito slovami: príhľivé, mäsožravé, jedovaté...
- Vyberte si silnú emóciu a vhodnú rastlinu a prostredníctvom metafory sa pokúste danú emóciu vyjadriť – napríklad príhľivá žihľava a hnev).

Nahneval som sa na priateľa;
Zlosť – neskrývaná - uletela.
A nahneval ma nepriateľ:
Hnev – skrytý vo mne - košateľ.

Za noci, plných nepokoja,
mu dala vlahu slza moja
A snil som ho úsmevom,
vyrastal z neho mocný strom.

Ako tam rástol vo dne, v noci,
jablko zrodil z temnej moci.
Nepriateľ chvíľu pozerá,
vie – patrí mne tá nádhera.

Keď sa noc stlala ponad hriadky,
ticho sa vkradol do záhradky.
A ráno bol – mne pre radosť –
pod stromom meravý ten hosť.

Ďalšie učebné materiály:

- Hravé učebné materiály SČÍTANOSŤ 9 – Inšpirácie pre poéziu: Žihľava

Kritériá úspešnosti:

- ✓ Rozumiem použitiu rozšírenej metafory
- ✓ Chápem a dokážem vysvetliť spoločenský a historický context básne
- ✓ Dokážem zanalyzovať jazyk, kontext, štruktúru a formu básne, aby som hlbšie pochopil jej význam